

MIREILLE ȘI HERVÉ SCALA

*Cuplul în
psihogenealogie*

Influența familiei în alegerea partenerului
O explicație a succesului și eșecului în relații

Traducere din limba franceză de
Valentina Chiriță

philobia

Cuplul în psihogenealogie / Mireille & Hervé Scala;
trad.: Valentina Chiriță; red.: Cristina Rusu. -
București: Philobia, 2012

ISBN 978-606-93275-6-2

I. Scala, Hervé
II. Chiriță, Valentina (trad.)
III. Rusu, Cristina

159.922.1

VOTRE COUPLE EN PSYCOGÉNÉALOGIE

MIREILLE & HERVÉ SCALA

Copyright © 2008 by Le Souffle d'Or

CUPLUL ÎN PSIHOGENEALOGIE

MIREILLE & HERVÉ SCALA

© 2012 – Editura PHILOBIA

internet: www.philobia.com
e-mail: contact@philobia.com
+40 746 49 25 59 (RO)
+33 625 51 13 24 (FR)

Editor: Bianca Biagini
Redactor-șef: Liviu Dascălu
Redactori: Cristina Rusu și Raluca Bibiri
Traducere: Valentina Chiriță
Coperta: Roxana Soare
Tehnoredactor: Octavian Naghi
Corector: Dorina Oprea

Cuprins

Cuvânt înainte	7
Introducere.....	9
Partea întâi: În căutarea cuplului ideal	15
Yin/Yang: principiul alternanței și al complementarității	19
Femeia cu cinci parfumuri.....	21
Femeia Estului.....	21
Femeia Sudului	22
Femeia Centrului	22
Femeia Vestului.....	22
Femeia Nordului.....	23
Bărbatul cu cinci esențe.....	23
Bărbatul Estului	24
Bărbatul Sudului.....	25
Bărbatul Centrului.....	25
Bărbatul Vestului	26
Bărbatul Nordului	26
Partea a doua: Cuplul transgenerațional	29
Numărul de înrudire	29
Diferite moduri de a reprezenta cuplul în bio-psihogenealogie.....	39
Genosociograma	39

Diferitele arhetipuri ale cuplului	43
1. Arhetipul cuplului sexual	45
2. Arhetipul cuplului mortificat	49
3. Arhetipul cuplului fuziune	50
4. Arhetipul cuplului care există grație unui copil	54
5. Arhetipul polului inversat	59
6. Arhetipul cuplului în bernă	65
7. Arhetip în scris, fără a fi reprezentat prin simboluri	69
8. Categoriile de arhetipuri suprapuse	75
Istoria unor cupluri transgeneraționale	80
Strategia inspectorului Colombo	87
Strângerea indiciilor	87
Observația	87
Interpretarea	90
Cum funcționează	92
Cum vindecăm	93
Terenul de tenis	94
Partea a treia Cuplul automat	97
Atracțiile comune inconștiente	97
Resursă	99
Distanța de siguranță	101
Distanța de siguranță și sexualitatea	103
Distanța de siguranță și banii	105
Ping-pongul creierelor	107
Cum funcționează ping-pongul creierelor?	109
Rețeta angajamentului	112

Partea a patra: Cuplul funcție	115
Datoriile cuplului	115
Datorii de cult și datorii culturale	118
Datoriile afective	123
Datoriile devalorizării	126
Datoriile respingerii	132
Datoriile morții	137
Partea a cincea: Cuplul se descoperă	143
Întâlnirea cu sine	143
Întâlnirea cu celălalt	151
Abecedarul cuplului amoroș	153
Concluzie: Cuplul sacru	157
Anexa 1	161
Anexa 2	163
Lexic	164
Bibliografie	173

LIBRIS | We know books
 Ce e iubirea, cum o întâlnești?
 De ce se formează și se destramă cuplurile?

Primele semne ale iubirii se regăsesc în însăși dorința unuia față de celălalt. Dorința eliberatoare hrănește și întreține însăși mișcarea vieții, în nucleul unei celule. Este acea mișcare fără sfârșit, purtătoare de schimbare, sursa unor nesfârșite transformări, în care toată ființa mea este dedicată celuilalt, iar celălalt mi se dedică mie, cu toată ființa sa. În care celălalt este o parte ascunsă din mine, misterioasă, către care aspir chiar și fără să fiu conștient de asta. Acea parte fără de care „eu” nici nu ar exista. Cum ajunge această Ființă umană care sunt eu, concepută în egală măsură de un bărbat și de o femeie, să se supună veșnicei dualități a principiului masculin și a celui feminin, odată ajunsă la vârsta adultă? Nu găsim oare aici un paradox, atâta vreme cât ceea ce a înlesnit viața, întâlnirea și împletirea celor două corpuri, este, de asemenea, obiectul rivalității, al jocului seducției, al competiției?

Prin această carte, am dorit să împărtășim fructul parcursului nostru, care e departe de a se fi sfârșit, deoarece această călătorie la granițele iubirii e fără capăt și plină de capcane. Vă invităm cu mare bucurie să găsiți modalități de a experimenta – simplu și natural – viața în doi. Îndrăzniți să vă acordați libertatea de a vă iubi, de a descoperi iubirea în celălalt. Să vezi mereu ce e mai bun în celălalt prin intermediul a ceea ce este mai bun în tine: iată o primă cheie în eterna căutare a Iubirii.

În același timp, poate să coboare la rădăcinile voastre

Și să le miște până la pământul unde sunt legate.

Iubirea nu se oferă decât pe ea și nu se dă în schimb decât pe sine...

Introducere

Cuplul e uniunea a două energii complementare. Este rezultatul întâlnirii a doi indivizi, unul dominant Yin și celălalt dominant Yang. Se mai poate vorbi și despre alchimia dintre esența de tip feminin și esența de tip masculin. Vom discuta în capitolul 5 despre un cuplu mai subtil, ce dă amploare Ființei umane, cel al sufletului și al personalității.

Dar, mai întâi, să studiem întâlnirea dintre un bărbat și o femeie, ce vă va influența o bună parte din viață. Este ea întâmplătoare? Plecând de la exemple concrete, vom ilustra ideea că această întâlnire așa-zis întâmplătoare este de fapt fructul unei lungi maturări ce se concretizează la momentul potrivit. În toate cazurile, ea răspunde nevoii unui clan (grupul familial din trecut și din prezent), ce se ascunde în spatele alegerilor pe care credem că le facem pe deplin conștienți și liberi, pentru ca mai apoi să iasă la iveală că trecutul cuplului este strâns legat de trecutul familiei noastre.

Înainte de întâlnire, există intenția din fiecare și ea începe în lumea invizibilă a moștenirii noastre. Fiecare dintre noi vibrează pe o frecvență ce intră într-un anumit moment în rezonanță cu aceea a partenerului nostru. Să fie asta faimoasa dragoste la prima vedere?

De unde provine această atracție incontrollabilă? Ce face ca tocmai acest bărbat și această femeie să se întâlnească? De-a lungul a mai mult de cincisprezece ani de practică, am putut observa un fenomen de atracție numit „atracții comune inconștiente”, ce răspunde legilor biologice ale supraviețuirii.

În cadrul bio-psihogenealogiei*, studiul arborelui genealogic ne permite să regăsim, atât în ramura paternă, cât și în cea maternă, fenomenul efectului oglindă* al conflictelor moștenite de la strămoșii noștri; adică un suprasres de aceeași natură. E ca și cum una dintre ramuri ar trebui să răspundă suferinței celeilalte:

- fie atracții comune inconștiente* (de exemplu: moartea unui copil în ramura maternă și moartea unui părinte în ramura paternă);
- fie problema moștenită este identică (de exemplu: fiecare și-a pierdut un frate sau o soră. În istoria noastră personală, mama lui Mireille și-a pierdut sora, iar tatăl lui Hervé și-a pierdut fratele).

Avem de-a face cu aceeași componentă la o generație diferență: problema se mută de la o generație la alta. Fiecare membru al cuplului e atras de celălalt nu datorită vreunui efect al feromonilor, ci de un conflict sau de o dramă nerezolvată, care nu-și găsesc soluția în niciuna dintre familii. Exemplu: în copilărie, străbunicului lui Mireille i-a murit mama, iar bunicului lui Hervé i-a murit tatăl, în vreme ce bunica lui Hervé a rămas orfană de ambii părinți, tot în copilărie. Fiecare e purtătorul unor dolii neîncheiate.

Întâlnirea noastră este determinată, așadar, de o moștenire transgenerațională* precisă. Iată faptele:

Mireille: Când l-am văzut pe Hervé pentru prima oară, tocmai făcusem cunoștință în aceeași dimineață cu fratele lui mai mare. Bunica din partea mamei se căsătorise cu bunicul lor pe linie maternă și cele două familii au hotărât să se întâlnească. Fratele mai mare conducea un Jaguar de clasa E, care era al tatălui lui, și mi-a propus

să ne ducem să îl luăm pe Hervé, fratele lui mai mic, ca să mergem la cină. Foarte curioasă să îl văd pe mezin, am acceptat, și iată-ne plecați cu mașina aceea care are o capotă interminabilă și, pe deasupra, doar două locuri! Atunci nu cunoșteam simbolul reprezentat de acel vehicul (vezi capitolul „Strategia inspectorului Columbo, interpretare: Prima întâlnire”). Hervé, înștiințat că venim, ne aștepta deja și s-a așezat în față, pe locul pasagerului. Așa că m-am așezat și eu, foarte firesc, pe genunchii lui și în acest fel am călătorit pe traseul Pézenas-Béziers cu Hervé, care era paralizat, mut ca un pește! Pe mine mă amuza situația: „frățiorul”, un munte de om, era un timid și jumătate!

Hervé: Precum Candid, nu bănuiam că Natura planificase să-mi schimbe cursul vieții în acea zi. Aveam optsprezece ani. Cum mi-ar fi putut trece prin cap că ziua aia avea să fie istorică și că visul vieții mele avea să se împlinească? De mai mulți ani, așteptam să-mi întâlnesc perechea, pe deplin conștient că numai Iubirea putea să dea un sens vieții mele. După ce suferisem în urma despărțirii dramatice a părinților mei și a destrămării familiei, la vârsta de opt ani, mi-aduc aminte că petreceam ore întregi seara în pat plângând cu sughituri și sperând din tot sufletul că mama o să se întoarcă. Acest divorț avea să-mi influențeze enorm viitorul, făcându-mă să visez la „cuplul ideal”. Programul se imprimase în adâncul celulelor mele. Nu-mi rămânea decât să-mi găsesc sufletul pereche pe care mi-l cerea inima. Cum am văzut-o pe Mireille, am știut că ea este aleasa. A fost un moment magic și mi-aș fi dorit ca timpul să se oprească. Privirea ei m-a învăluit cu totul, până în străfunduri. Am încercat să-mi ascund emoția, deja eram îndrăgostit. Nu ne-am vorbit și mi-aduc aminte că am savurat acele prime clipe într-o tăcere timidă.

* Conceptele marcate cu asterisc sunt prezentate în lexicul de la sfârșitul cărții.

Datoria lui Mireille: Străbunicul meu, orfan de mamă la vârsta de opt ani, a rupt legăturile cu tatăl său pentru că acesta voia să-l oblige să se căsătorească cu fata soției de-a doua. A fost cu atât mai marcat cu cât nu avea să-și mai vadă tatăl niciodată. (Am constatat, la fel ca și Bert Hellinger, că excluderea e una dintre cele mai grele poveri pentru urmași). Apoi, în a patra generație, mă căsătoresc cu fiul cel mic al celui de-al doilea soț al bunicii! După câteva generații, eu sunt cea care repar această legătură filială ruptă. Iar faptul că asta se întâmplă în a patra generație nu e deloc întâmplător. Adeseori ajungem să plătim pentru datoriile strămoșilor în această generație, simbol al realității.

Datoria lui Hervé: Ne-am întâlnit într-o mașină cu două locuri mai specială, un Jaguar de clasă E, iar Mireille s-a așezat pe genunchii mei, cu spatele la mine. Cu douăzeci de ani înainte, pe când aștepta primul copil, fără niciun ban în buzunar, tatăl meu a fost obligat să renunțe la studii. Ca să își câștige pâinea, a părăsit facultatea de medicină pentru a deveni reprezentant farmaceutic. Neavând cu ce să-și cumpere o mașină, și-a luat un Vélosolex¹, cu care se deplasa la cabinetele medicale. Nu mai putea să petreacă mult timp cu iubita lui. Parcurgea distanțe mari cu Vélosolexul și nu se întorcea decât în weekend. Azi, Mireille și cu mine lucrăm împreună; mi-am făcut cabinetul de terapeut acasă. Organizăm și animăm stagii amândoi, călătorim în toată lumea împreună. „Împart pe viață un loc în doi”, spune Sabine Liaunet, autoarea cărții *Les morbak dans la tête*².

...Când iubirea îți face un semn, urmează-o!

Cuvântul „cuplu” vine din latinescul „copula”, ce înseamnă „legătură”. El desemnează:

¹ Bicicletă motorizată. (n.tr.)

² În traducere, „X-uri în cap”. (n.tr.)

- un ansamblu de două persoane unite prin legături de iubire, de căsătorie;
- un ansamblu de două persoane legate printr-un sentiment, printr-un interes oarecare;
- un bărbat și o femeie care se întâlnesc ocazional.

În psihologie, se spune că orice cuplu e ca o bandă de răufăcători!

În biologie, cuplul dă ascultare, înainte de toate, legii supraviețuirii speciei. Întâlnirea dintre indivizi este supradeterminată. Înainte să apară iubirea, există o atracție vibrantă ce are legătură cu legea supraviețuirii speciei și a individului. Fundament al familiei, cuplul perpetuează viața, din moment ce e nevoie de un bărbat și o femeie pentru a da naștere unor moștenitori. Din punct de vedere social, căsătoria e marca reprezentativă a cuplului pentru că, în majoritatea societăților, căsătoria e alianța dintre un bărbat și o femeie cu scopul de a întemeia o familie.

În bio-psihogenealogie, cuplul e o asociere a patru ramuri legate printr-un fir roșu. Studiem legăturile care se țes și se destramă, ceea ce se transmite prin cuvinte și prin felul de a gândi, de unde și importanța relației amoroase intergeneraționale. În cartea *Aie mes aïeux*³, Anne Ancelin Schutzenberger îl citează pe Boszormenyi-Nagy: „Individul e o entitate biologică și psihologică”. Putem spune același lucru și în privința cuplului. Vom vedea că această alegere nu e neutră. Căsătorie sau nu, concubinajul, pactele civile, alegerile amoroase, toate capătă sens în cadrul programului moștenit de la strămoșii noștri. De la cuplul puternic condiționat de amintirile transgeneraționale, până la cuplul ce răspunde dorințelor conștiente și inconștiente ale părinților, mitul cuplului în mijlocul clanului își are propriile reguli, propriile ritualuri.

Această lucrare, presărată cu povești adevărate, ajută la înțelegerea mizelor ascunse în întâlnirea amoroasă și în despărțire. Confruntă ceea ce se crede cu faptele reale. Treptat, conștientizarea

³ „Mă dor strămoșii”, apărută la editura Philobia în 2011. (n.tr.)

acestor amintiri transgeneraționale și a proiecțiilor parentale înlesnește dobândirea liberului-arbitru. Dobândirea liberului-arbitru duce la o scădere a intensității conflictelor inevitabile dintr-o viață de cuplu. Cunoașterea eliberează și creează distanța necesară pentru a înțelege ceea ce se întâmplă și pentru a nu face din orice o problemă personală.

Progresul în viața de cuplu se face prin bunăvoință, pentru că afli- ce se ascunde în tine doar prin reflexia oferită de partener. Problemele sunt moștenite de la strămoșii noștri sau de la niște proiecții parentale pe care le avem în comun. În timpul unui conflict, membrii cuplului reflectă unul în celălalt, în mod inconștient, ca într-o oglindă, aceeași rană nevindecată. Asta nu înseamnă că totul e hotărât pe vecie, ci că există o similaritate a datelor, a prenumelor, că există fapte care se tot repetă, iar aceste lucruri nu pot fi contestate. E ca și cum pe toți membrii unei familii i-ar uni un cod invizibil, pe care, dacă l-ai înțeles, poți să ieși din supunerea oarbă determinată de necunoaștere. Provocarea de a descoperi acest cod e o invitație la împăcarea cu sine și la trezirea conștiinței.

Să fii într-un cuplu mai înseamnă și să descoperi o altă parte a sinelui, să descoperi unitatea profundă cu sufletul tău. Înseamnă să-ți dezvolți în mod natural dăruirea față de celălalt. Înseamnă să te pui în mișcare ca să te trezești dintr-o lungă letargie, dintr-o condiționare adâncă ce se transmite dincolo de secole, uneori. Fiecare membru al cuplului e jumătatea celuilalt: să înveți să te iubești pe tine însuși e primul pas spre o relație amoroasă autentică. Sfânta alianță a iubirii invită la respectul autonomiei, la respectul obligațiilor, la aprofundarea sentimentelor.

Vă propunem să descoperim toate fațetele cuplului, prin prisma bio-psiogenealogiei.

*...Dăruiți-vă inimile, dar fără ca unul din voi să și-o păstreze pe a lui.
Căci numai mâna Vieții poate să vă înțeleagă Inimile.*

Khalil Gibran, *Profetul*

*Uneori, ne atingem visul
printr-un lung drum prin viață.*

Jacques Chardonne,
Amour, c'est beaucoup plus que l'amour⁴

Partea întâi

ÎN CĂUTAREA CUPLULUI IDEAL

Genealogia și cuplul sunt două subiecte la modă. Conform unui sondaj IPSOS, francezii se dau în vânt după genealogie. Cam o familie din două (42%) are un arbore genealogic.

„Să-ți cauți strămoșii a ajuns una dintre principalele activități cu care-și ocupă timpul liber francezii, iar internetul este prima lor sursă de informație”, spune Toussaint Roze, directorul fondator al notrefamille.com.

Suntem cu toții ramuri dintr-un arbore genealogic purtător de repetiții – prenume, date, meserii, calități, boli, relații mai mult sau mai puțin fericite – toate guvernate de moștenirea transgenerațională.

Studiul genealogiei prin prisma psihogenealogiei ne propune să dobândim o privire de ansamblu în raport cu arborele nostru pentru a conștientiza repetițiile semnificative, de la o generație la alta. Să utilizăm cât mai bine experiențele celor de dinaintea noastră, în vederea unei transformări personale. În această privință, studiul cuplurilor din trecut e plin de învățăminte.

⁴În traducere, „Iubirea e mai mult decât iubire”. (n.tr.)

Căsătoria și-a pierdut din prestigiu. Pactul civil⁵ trece și el prin asta. Așa că, dincolo de nostalgiile pentru rochia albă, fiecare se străduiește, pentru o perioadă de timp mai scurtă sau mai lungă, să trăiască împreună cu cineva. Dar, cum a spus Lavoisier, „Nimic nu se pierde, nimic nu se câștigă, totul se transformă”, iar cum Mama Natură nu suportă vidul, astăzi tocmai homosexualii își revendică dreptul de a trece prin fața domnului ofițer de stare civilă.

Cu toate acestea, căsătoria rămâne o valoare sigură. Te convingi de asta numai când te uiți cum înfloresc în fiecare an saloanele de mariaj, unde lumea se înghesuie.

Căsătoria cere totuși și un angajament, iar acest angajament e greu de asumat în zilele noastre. Preferăm „să trăim împreună” pentru un timp nedeterminat: e mai „cool” așa! Am intrat într-o epocă a precarității, iar cuplul nu a scăpat nici el acestei tendințe. Există o confuzie între Iubire și Seducție. Să o cităm pe Lucie Aubrac, care răspunde întrebărilor fetiței ei, vorbindu-i despre a treia ei iubire: „Nu asta e Iubirea; îți trebuie o viață întreagă să cercetezi corpul bărbatului pe care-l iubești”!

În marea și bătrâna tradiție indiană, căsătoria este confluența a două fluvii ale vieții: unul e reprezentat de familia femeii, celălalt de cea a bărbatului. Nu e vorba doar de căsătoria a două persoane, așadar. Acolo unde cele două curente se unesc pentru a crea unul nou care poartă în el ce-i mai bun din amândouă – calitățile amândurora – noul curent conține o mai mare bogăție spirituală, o mai mare valoare și un viitor mai măreț decât fiecare dintre ele, separat.

P. Rajagopalachari scrie: „Când două persoane se căsătoresc, fericirea lor se transmite înapoi până la părinții spirituali, *rishii*. Astfel, în această tradiție foarte specială, plină de semnificații, căsătoriile sunt binecuvântate de acești *rishi*, iar binecuvântarea lor se va întinde asupra copiilor cuplului. Iată de ce căsătoria e sfântă, plină de iluminare și de bucurie a vieții”. Faptul de a fi conștient de

⁵ Formă de uniune legală, recunoscută de legile din Franța, asemănătoare căsătoriei. (n.tr.).

elementul sacru al căsătoriei e cel care atrage binecuvântarea ce se transmite urmașilor cuplului.

Cum putem deosebi o relație amoroasă de un cuplu? Se pare că durata e cea care face diferența. Unele persoane sunt abonate la relații amoroase și nu reușesc să construiască un cuplu. Relația amoroasă se întemeiază pe „întâlnirea” emoțională a două personalități care se recunosc, iar această întâlnire dă naștere la reacții fizice, fantasmatic, sentimentale, ducând până la bucuria fuziunii.

E trăită ca o ruptură din cotidian și umple un vid, o absență a sensului. Relația amoroasă se bazează pe seducție, narcisism, vis și ne transportă în afara timpului: toate energiile noastre renasc și orice ne stă în putință.

Viața mea poate să reînceapă cu această nouă întruchipare a fantasmelor și a dorințelor mele, cu condiția ca relația să fie de scurtă durată, episodică, altfel visul ar dispărea și luciditatea ar reveni: când celălalt se dezvăluie, seducția dispăre, iar nevoia de recunoaștere rămâne nesatisfăcută.

Dorința are nevoie să se exprime, să se înfăptuiască prin cuvânt și acțiune. Relația amoroasă nu poate continua decât atunci când devine parte din viața fiecăruia, când se dezvăluie în viața de zi cu zi, când devine un element din personalitatea individului, creând astfel premisele cuplului.

Cuplul e subiectul cel mai de succes. Ajunge să vezi întreaga literatură care i se consacră: fiecare are o anumită reprezentare despre ce înseamnă cuplu. Noțiunea de cuplu este înțeleasă de regulă prin asociere cu relația amoroasă ce se încheie cu Iubirea cu I mare.

Honoré de Balzac scria:

Iubirea e poezia sensurilor. („Femeia la treizeci de ani”)

Iubirea nu e doar un sentiment, ci și o artă. („Șuanii”)

Iubirea care face economie nu e niciodată Iubirea adevărată. („Căutarea absolutului”)